Førsteblad

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 8

Tilleggsspørsmålnr.

Emne: Beit og brom

Oppskr. av: Eiliv Brenna

(adresse): Bøvertalen

Fylke: Opland

Herad: Lom

Bygdelag: Bøverdal

Gard: Brenna

G.nr. 113. Br.nr. 1.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Ja

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Bonde 82 aar. Brenna.

SVAR

1. Ja. Beit. Ris. Kjørr.

Björk (Ikkje Laulandsbjörk. ho er uelleg og virker Stoppande) Vie. Syljü. Kjörr er fleire slag som veks i Seterliene og sume slag övst i Skoggrensa. Er eit overlag godt betfor som dyri tek med god hug. Vart skoren seinhaustes, uktoken, og sett i stakk og heimkjört vinterstid. Tjukk bork og Saftig.

2. Risa. Skjera kjörr. – Nei.

3. Heile vinteren. – Ja. – Er lite kjend, er heller dei med eit par naut som um vaaren fum syljü og vie til dei – I bestefars tid brukte dei aa köyre inn i Nautgarden i lassevis med björk med rise paa og saa slapp dei fenaden, helst ungdyr ut i Nautgaren til aa leita. Tjoletidi hadde dei eit ord „Klaavaaholagt": vil seia, at det var heilagt (arbeidsfri) fraa den tid nauti kom inn og i Klavan att. Vart bölingen slopt ut högstdagsleite, vart han sett inn att um eit par timar, alt etter veret.

4. Lauvjönn. Sigd. .

5. Nauti. Er bunt i kjerv, saa for dyri ein grep meir eller mindre saman med auna for. Kjervi er oftast 2/3 m. lange. Gravaste stykkane vert ikkje biti og vert utreinska.

1348

6. Vart velta mot ein vegg.
Det som aller har vore mest ibruken er
hogge lauv sumarstid. Fyrr anna lauv for
geit og sau og seinare rislauv for fee.
Vart saa sett i stakk og heimteke etter kvert
ein brukte. Vart hogge i tusenvis kjerv.
Det var godt for. Hestemåkk har vore mykje
brukt til fyllefor for nauti. Dei rørde tre
saman med agner. Til svini brukte dei og
hestmåkk, slog paa skuli og gröyte. Det gamle
sveinalaget var saa hardfört, at det mest ikkje
kunde svoltast ihel eller fröysast ihel.
Um sumaren livde dei i seterliine, laga seg
eit bol og greidde seg som anna fe. jam-
vel grisgrunker. Men saa fekk dei øydelagt
dette gamle tusengamle dyret og vi fekk ett
eit kulturdyr som maa farast aare rundt.
7. Er aldeles ukjendt her noa.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING